

FOLKETS BIO

Dojiva 30 år

Man blir inte rikare av att driva
biograf, men kanske lyckligare

Folkets Bio Östersund 30 år

CATARINA LUNDSTRÖM

Man blir inte rikare av att driva biograf, men kanske lyckligare¹ – Folkets Bio Östersund 30 år²

30 års arbete har bland annat inneburit:

- ca 250 medlemmar
- ca 1300 filmer och 7800 visningstillfällen
- ca 70 000 publikbesök
- ca 46 000 ideella arbetstimmar
- Tre biograflokaler

---

1 Sagt vid intervju med medlemmarna Bo-Johan Estvik, Ola Hanneryd och Elisabet Olofsson i LT 13/9 2006

2 Historiken är författad av Catarina Lundström. De ev. fel som kan finnas i texten är helt och hållet hennes ansvar. Källor som använts: Föreningens protokoll 1987-2016, pressklipp, affischer, korrespondens, äldre historiker, maskinistdagböcker, visningsstatistik m m.

Folkets bio – ett filmalternativ sedan 1973

Folkets Bio startades i Stockholm 1973 för att filmer som den kommersiella branschen inte ville visa skulle få möjlighet att möta en publik. Snart byggdes en aktivistdriven kedja av biografer med egen import och distribution. Idag är Folkets Bio en etablerad organisation för spridning av kvalitetsfilm. En av de äldsta avdelningarna är Göteborg med Hagabion, som startade redan 1974. Idag har Folkets bio 15 självständiga föreningar med 19 biografer, från Luleå i norr till Malmö i söder. Avdelningen i Östersund bildades 1987, med visningar från 1988.

Folkets Bio i Östersund utmärker sig genom att vara den enda ideellt drivna biografen i landet som visar film alla veckans kvällar!

Folkets bio hade starka kopplingar till organisationen Filmcentrum, som startades av svenska filmare 1968 för att bredda filmutbudet och möjliggöra distribution av bland annat kort- och dokumentärfilmer. Ett problem var att det var svårt att hitta biografer som kunde visa Filmcentrums filmer. Två av Filmcentrums medlemmar, filmarna Ulf Berggren och Stefan Jarl, tog därför initiativ till föreningen Folkets bio. Folkets bios första biograf fanns på Östgötagatan i Stockholm, efter en kort tid flyttade man in i en biograf på Högbergsgatan. Premiärfilmerna var två dokumentärer från Colombia; ”Tegelarbetaren” och ”Indianförföljelser i Colombia”.

Folkets bio började tidigt med egen import av utländska filmer. Kända importörer är filmer som Padre Padrone (Bröderna Taviani), Tyskland bleka moder (Helena Sanders Brahm), Kristus stannade i Eboli (Francesco Rosi), Koyaani-saquatsi (Godfrey Reggio), Shoa (Claude Lanzmann), Heimat (Edgar Reitz), Ödets nyck (Krzysztof Kieslowski) och Offret (Andrej Tarkovskij).

Av Folkets bios svenska filmer kan nämnas ”Ett anständigt liv” och ”Naturens hämnd” (Stefan Jarl), Tvätten (Håkan Alexandersson & Carl Johan de Geer), Dirigenterna (Christina Olofson), Linnea i målarens trädgård (Lena Andersson & Christina Björk), ”Sigrid och Isak” (Anders Wahlgren) och ”Frihet bakom galler” (Maryam Ebrahimi & Nima Sarbestani).

Starten – Östersund behövde en kvalitetsbiograf

Första mötet hölls hemma hos Bo-Johan Estvik och Catarina Lundström i deras lägenhet på Körfältet den 27 augusti 1987. Rubriken säger att mötet handlade om ”möjligheten att bilda en Folkets Bio-avdelning i Östersund”. Med på mötet var förutom Catarina och Bo-Johan: Björn Dahlström, Fredrik Herrlander och Maria Smedskog.

”Vi pratar om filmsituationen i Östersund och om möjligheterna att visa kvalitetsfilm som Folkets Bio-avdelning. Beslutades att uppvakta Anders Håkansta, kultursekreterare på Östersunds kommun, och boka in en träff med honom. Samtidigt kolla upp möjliga lokaler, beställa filmkataloger och sätta upp fler personer på en kontaktlista.”

Redan den 4 september skedde ett möte med Anders Håkansta, kultursekreterare på Östersunds kommun. Det gav positivt resultat. Håkansta uttryckte att det fanns behov av en kvalitetsbiograf i Östersund. Han menade att Storsjöteatern eller Österängsskolan skulle vara möjliga lokaler och han lovade bistå med lokalfrågan. En förening behövde konstitueras för att kunna söka bidrag från kommunen. Folkets Bio riks behövde kontaktas för information om vad riksföreningen kunde bidra med. En 35 mm-projektor från gamla biograf Royal på Storgatan fanns tillgänglig. Är Folkets Bio riks intresserad av detta?

Via telefonsamtal med Folkets Bios ombudsman, Rolf Svensson i Göteborg, den 7 september gavs mer information om läget. Om Östersund konstituerade en förening i början av oktober kan den upptas som avdelning vid F-B styrelsemöte i mitten av oktober. En portabel 35 mm-projektor kan vara lämplig enligt Rolf Svensson, men projektorn på Royal kan också vara intressant. Bertil Nilsson på F-B Malmö var biografteknisk kontaktperson. Gruppen ombads också skicka ritningar på gamla Tingshuset för att undersöka om där kan finnas lokaler som kan byggas om till biograf.

Nytt möte med intresserade skedde den 8 september, denna gång hemma hos Björn Dahlström på Brunflovägen. Ett konstituerande möte bokades in på Folkets hus den 1 oktober, detta i samband med Konstens vecka. Det bestämdes att samtidigt visa två konstkortfilmer.

Antalet intresserade har nu ökat: Catarina Lundström, Bo-Johan Estvik, Björn Dahlström, Fredrik Herrlander, Maria Smedskog, Karin Larsson, Aino Näs-lund, Annika Persson, Helena Östlund.

Det konstituerande mötet hölls i Folkets Hus den 1 oktober 1987. Stadgar antogs och styrelse valdes. Folkets bio Östersund var nu ett faktum!

Medlemsmöte i Folkets Hus 21 oktober 1987. Diskuterades val av projektor-typ. Högsta prioritet är att visa film på 35 mm, men 16 mm visningar kan bli aktuellt i andra hand. Diskuterades lokal. Det fanns tre alternativ: en lokal på Storgatan 41, Gamla Tingshuset, Hedenvindsalen i Folkets Hus. Mötet menade att Folkets hus är bästa alternativ just nu. Kommande möten planerades (28/10 möte på Onkel Adam med representant från Folkets Bio riks (Rolf Svensson) samt möte på Folkets hus 12/11 där även filmvisning skulle ske.

"Sedan såg vi den norska filmen "Löperjenten". Kvaliteten var inte den bästa, men filmen var bra!"

Folkets bio utmanar Östersunds biografer

Nu ska Östersund få sin egen Folkets bio.

– Bioutbudet i Östersund är under all kritik, och det krävs ett alternativ. Det säger en av initiativtagarna, Catarina Lundström.

Folkets bio är en riksorganisation som startades 1973. Man importerar, distribuerar och visar film på egna biografer. Dessutom har man vissa arrangemang i samband med filmvisning.

– Man kan ju göra något mer i samband med att man visar en film. Debatter och föreläsningar är exempel på det, säger Bo-Johan Estvik.

Artikel i LT 21/10 1987 under rubriken "Folkets Bio utmanar Östersunds biografer". Nu ska Östersund få sin egen Folkets Bio.

– Bioutbudet i Östersund är under all kritik, och det krävs ett alternativ. Det säger Catarina Lundström, en av initiativtagarna.

– Det bör bli lite av en utmaning för de stora biograferna att nu även ta in filmer som är lite annorlunda, även om de inte är lika kommersiella, säger Bo Johan Estvik.

Folket bio ska fungera som en helt vanlig biograf. Man ska ta inträde, vilket brukar vara lägre än övriga biografier, och man ska inte ska inte fungera som en filmstudio där det krävs medlemskap. Det kommer inte att finnas någon anställd utan allt arbete ska ske ideellt.

Medlemsmöte på Onkel Adam 28 oktober 1987. Fler medlemmar har tillkommit: Gunilla Blix, Johan Malmgren, Lars Nordlund, Jeff Picard och Lasse Pettersson.

Rolf Svensson från Folkets Bio riks presenterade föreningen och dess historia. Mötet diskuterade alternativ till lokaler och kom fram till att Folkets Hus (Hedenvindsalen) var bäst, där kan föreningen förfoga över lokalen hyresfritt, förutsatt att vi själva ordnar med projektor m m. Anders Håkansta nämner att det finns två möjliga lokaler i Gamla Tingshuset (Tingssalen och en lokal i källaren) där vi på sikt kan få skapa en egen biograf.

”Vi diskuterade olika frågor, tittade på filmmaterial som Rolf tagit med, drack kaffe och öl och pratade och pratade. När mötet egentligen avslutades vet jag inte riktigt.”

Medlemsmöte på Magasinet 24 november 1987. Fler medlemmar har tillkommit: Fredrik Pering, Birgitta Gerdefalk, Anki Englund, Anders Frank, Staffan Gunhede och Elisabeth Nilsson.

Filmduk till Folkets Hus är nu beställd, filmvisningskvällar – torsdagar (& ev söndagar) – är bokade för våren 1988. Gratis söndagar, 150 kr/kväll torsdagar. En portabel 35 mm-filmprojektor levereras från F-B riks i mellandagarna, en person kommer upp för att installera den. Bo-Johan och Lasse P ska hålla maskinistkurser, 11 personer intresserade av att gå kurs. Start för filmvisningarna blir söndag 28 februari 1988.

Medlemsmöte 8 december 1987, nya medlemmar: Maria Svärd och Ulf Strömsten. Kassarören (Catarina L) berättade att föreningen fått 5000 kr av Folkets Bio riks i startstöd, hyresbidrag ska sökas från Östersunds kommun. Bidrag kan eventuellt också sökas från landstinget och Bildningsförbundet.

Premiärfilmer blir: 15.00 ”Otto är en noshöring” (matiné), 18.00 Salvador, 21.00 ”Jimi plays the Monterey”, Programblad ska tas fram. Resten av våren visas filmer på torsdagar kl 19. Program för hela våren är klart och filmerna är bokade. Terminsaffisch ska tas fram.

Folkets bio börjar visa film i Folkets hus

När Folkets Bio Östersund börjar visa film vintern och våren 1988 sker det med visningar torsdagar och söndagar kl 19. Visningarna sköts av fyra visningsgrupper, med ca fem personer/grupp. En ny filmduk till Folkets hus skapas från en gammal duk från gamla Bio Royal. I pausen, som uppstod när maskinisten behövde skifta filmhjul, serverades fika.

Hösten 1988 visades tio filmer vid 21 föreställningar, bland annat: "Familjen", "Kring midnatt", "Macaroni", "Whitnail och jag", "Dirigenterna" och "Down by law+Stranger than paradise". Filmerna lockade en publik på 636 personer, 30 personer/föreställning.

Biljettpriset var till en början 25 kronor, men priset höjs successivt till 30 och 35 kronor. Val av filmer sker via ett filmvalsmöte (en rutin som sedan fortsatt). "Poströstning" var tillåtet men bäst var om alla kunde delta på mötet.

Kriterier för filmval antogs i augusti 1988:

- Folkets Bio-film (inte alla filmer utan de vi bedömer som bra)
- Aktuell svensk film
- Aktuell utländsk film. (Östersundspremiärer eller film som blivit förbisedd tidigare i stan)
- Film från underrepresenterade länder
- Dokumentärfilm, minst en varje höst och vår
- Teman, dvs filmer med kringarrangemang. Minst ett varje höst och vår.
- Anti-imperialistiska filmer
- Filmer av någon särskild regissör

Möten hölls hemma hos medlemmarna, alternativt på "lokal". På agendan stod all praktisk planering, men även diskussioner om själva verksamheten, det pratades "filmideologi", om vad föreningen skulle "stå för", skulle Folkets bio bara visa film eller även vara något annat. En fast punkt på dagordningen var information från Folket Bio riks.

1988 beslutades att aktiva medlemmar skulle få se film gratis, förutsatt att det finns plats över. Annika Persson hade flera förslag på programaffisch. Bo-Johan Estvik organiserade maskinistkurser.

Under höstlovet 1988 arrangerades en särskild filmvecka, vilket kommenteras på ett medlemsmöte i oktober. Det var brist på folk, något vi känner igen från senare års verksamhet:

”Läget är lite desperat eftersom endast tre personer har anmält sitt intresse. Det behövs 3-4 personer vid varje visning, två i maskinrummet, en till biljettförsäljning och en som river biljetter och håller reda på när salongen blir full (80 platser).”

Ett annat långlivat problem var förstås föreningens ekonomi, vilket åskådliggörs av en diskussion vid medlemsmötet i november 1988:

”Kassören (Catarina Lundström) är lite orolig över ekonomin. De senaste filmerna på programmet har dragit väldigt lite publik. Totalt har vi 550 kr i utgifter för varje visning, förutom filmhyran som är 25-30% av biljettintäkterna - (lokalhyror, annonser, filmfrakt, terminsaffisch etc). Om det kommer 30 personer per kväll går ekonomin ihop.”

”En trailer gör mycket för publiktillströmningen (t.ex. Trollkarlen). Tyvärr finns det inte trailers för alla filmer. I sådana fall bör presentatören säga några väl valda och lockande ord om den kommande filmen. Om visningen är kvalitetsmässigt dålig bör vi stoppa projektorn och fråga publiken om de vill ha pengarna tillbaka.”

Föreningen sökte kommunalt bidrag för första gången 1988, och erhöll 10 000 för höstens verksamhet. Samma år skickades en skrivelse till kommunen med en önskan om att få möjlighet att bygga om en lokal i tingshuset till egen biograf. Två lokaler var intressanta – tingssalen och en lokal i källaren, pannrummet. Folkets Bio riks ska bidra med en arkitekt som kan titta på ritningar på tingshuset och komma med ett förslag på ombyggnad som kan skickas till kommunen.

Ett brev från Jonas Båth, Folkets bio Göteborg 24/2 1988, visar på vikten av att vara en del av en riksorganisation:

”Här kommer en spolustrustning som ni kan få låna fram till sommaren då vi kommer att behöva den själva, i juni/juli ungefär. Det handlar om Hagabions reservustrustning, en lite gammal och småtrött motor och axlar som sitter i sina hållare utan lager, en klar andraklassens spolustrustning alltså. Axlarna, speciellt den som man sätter upp filmen på och som vi kan kalla avlämnande axel (oftast vänster) ska med jämna mellanrum plockas isär och göras ren med något lösningsmedel och sedan fettas in med t ex kullagerfett eller litiumfett. Om den börjar gå trögt, bli varm, mycket varm under spolning och man inte gör något åt saken så riskerar man axelbrott. Lycka till med allting!!”

ÖP 1 mars 1988

"Publiken sög på karameller och skålade i cider när Folkets Bio premiärvisade tre filmer på Folkets Hus i lördags. Trots femmilen och Melodifestivalen visades filmer-na för så gott som fullsatta salonger."

ÖP 25 augusti 1988, Glädjande besked från Folkets Bio, Christer Bengtsson

"Det är en mycket glädjande nyhet att Folkets Bio fortsätter att visa kvalitetsfilm i Östersund. Många fina filmer får aldrig chansen att komma hit och andra försvinner obemärkta bland polisskolor, amerikanska tonårstönterier och multinationella miljardsatsningar."

ÖP 9 sept 1988, Gösta H. / LT 8 sept Ingemar Breeding

Första recensjonsbesöken – Macaroni

"Att det visas en utomordentligt bra film på Folkets Bio är ju bara som det ska vara, men det är märkligt att Ettore Scolas film inte visats i Östersund förrän nu."

ÖP Torsdag 25 augusti 1988

GLÄDJANDE BESKED FRÅN FOLKETS BIO

□□ DET ÄR EN mycket glädjande nyhet att Folkets Bio fortsätter att visa kvalitetsfilm i Östersund. Många fina filmer får aldrig chansen att komma hit och andra försvinner obemärkta bland polisskolor, amerikanska tonårstönterier och multinationella miljardsatsningar.

Redan förra veckan inledde Folkets Bio säsongen med Ettore Scolas laddade sköna släktkrönika "Familjen". I kväll fortsätter man med vad som med rätta kallats världens bästa musikfilm. Fransmannen Bertrand Tavernier visar en suverän känsla för jazzmusik

BIO

år 1967–1973. Torsdagen den 8 september och efterföljande söndag kommer den italienska mästaren Ettore Scola åter. Då med den magnifika skrönan "Macaroni". En slags sorgsen komedi där Jack Lemmon och Marcello Mastroianni gör några av sina bästa insatser i huvudrollerna.

□□ "AGONIA" och "Kom och se" är två av de bästa filmer som kommit från Sovjet. Elem Klimov gjorde dem. Och den 15 och 18 september visas hans

senterna efter premiären. Visas den 29 september och den 2 oktober.

□□ HÖSTENS ROLIGASTE händelse är den minifestival som ordnas med den unge hyllade amerikanen Jim Jarmuschs två filmer "Down By Law" och "Stranger Than Paradise". Två svartvita filmer som i all sin enkelhet tillhör det bästa som kommit från USA på 80-talet. På var sitt sätt skildrar båda filmerna dagens USA ur några mycket annorlunda och ofta roliga perspektiv. I "Down By Law" har också Tom Waits sin första stora filmroll. Visas klockan 18.30

LT 8 september 1988

PREMIÄRER

MACARONI

Folkets Bio har ikväll, torsdag, premiär på Ettore Scolas "Macaroni". På söndag har ni också chansen att se den - gör det, "Macaroni" är kanske inte lika "fantastisk" som "Vi som älskade varann så mycket" men mycket finns att glädja sig åt även här.

Jack Lemmon gör en fin roll, utan att konstla till det som den amerikanska befriaren Robert som for sin väg efter kriget och nu kommer tillbaka i andra affärer. Han är trött och sliten, missförstånd uppstår med en gammal vän som kommer på besök. Marcello Mastroianni gör där ett finstämt porträtt fyllt av glädje, oro och smärta. Vilket härligt samspel dem emellan.

En litet vemodig film, men trots allt med en smula optimism på slutet och mycket humor och värme.

Ingemar Breding

BIO

Folkets Bio: MACARONI

Att det visas en utomordentligt bra film på Folkets Bio är ju bara som det ska vara, men det är märkligt att Ettore Scolas film inte visats i Östersund förrän nu.

Historien är enkel men samtidigt fantastisk och ger två gamla genuina skådespelare möjlighet till ett lysande samspel.

Den stressade amerikanen (Jack Lemmon) återkommer efter fyrtio år till Italien som stressad direktör för ett flygbolag. Han söks upp på hotellet av en gammal kompis (Marcello Mastroianni) från tiden vid krigslutet då amerikanen tillhörde befriarna. Mötet kunde ha börjat bättre men väcker ändå glömda känslor till liv hos amerikanen.

I krocken mellan den amerikanska och italienska livsstilen uppkommer fruktbara frågeställningar och naturligtvis känns den varma mänskliga samvaron i den stora italienska familjen med de många släktingarna och oräkneliga vänerna överlägsen den "sköt dig själv och skit i andra"-mentalitet amerikanen representerar. Tyvärr känns det väl som Sverige ligger närmare Amerika för närvarande. Scolas sätt att med sympatisk ironi betrakta överdrifterna i sina landsmäns livsyttringar bidrar till ett stilla vemod och ibland en klump i halsen.

Filmen visas kl. 19 på söndag och jag instämmer i Marcello Mastroiannos reflektion: "Det är underbart att bara förspilla tid".

Gösta H

Öp 9 september 1988

Vårt första recensjonsbesök!

Kärlek till bilen

Folkets Bio AMORS BILAR

Regi: Ylva Floreman

Ett litet samhälle i Sverige. Antingen är man med i nästan samtliga idrottsföreningar eller så åker man runt i bilen.

Det som så många fnyser föraktfullt åt är oftast en ung människas dittills stora livsverk.

Visioner om hur man ska bygga om en originalamazon till något som ska bli en avbild av dem själva.

Filmen berättar rakt av och utan några krussiduller och regissören har verkligen lyckats med att få grabbarna att spela

sig själva.

Garaget, ett tempel och där inne helgedomen själv, den "upphottade" Volvon.

Kärleken till bilen blir inte en känsla till ett ting, utan känslan över något man skapat.

Ylva Floreman har lyckats att ta fram grabbarna ur garage-mörkret och givit oss en inblick i några unga mäns tankar på ett utomordentligt sätt.

Gå och se den på söndag då du också kan träffa regissören samt titta in på en fika hos bilklubben Great Lake Cruisers i deras lokal på en kopp fika.

Stefan Svensson

ÖP Fredag 7 september 1990

lket chen

ötena har alla möjlighet att preera de filmer man känner för, sedan röstar man gemensamt de filmer som ska visas.

te aktiva medlemmarna är inder i fyra grupper, som var och en rarrar för en filmvisning i månaden, totalt tre-fyra filmer per "säsong". Filmvisningarna föregås av en hel arbets. Filmen ska hämtas på ionen och klippas ihop, problemad med information och rektioner ska skrivas, eventuell fikation ska ordnas och mycket . Runt visningen, som brukar ha särskilt tema, ordnas ofta olika viterer, till exempel konstutställg eller föredrag av en regissör.

november ska förhoppningsvis kets Bio ha flyttat in i sin nya loett gammalt pannrum i Tingshuom ska byggas om till en riktig salong med plats för 55 personer. är hoppas man kunna utöka samarbeten till kanske tre visgar i veckan. Andra idéer är att na särskilda visningar med ungdomfilm och kanske ha nartbio och organiserat "filmanack".

- För att kunna genomföra det över vi fler medlemmar, men det vill förstås ha ändå. Skriv att alla n är intresserade är välkomna till kets Bio, säger Anna Nilsson i ett foto.

Anna Nilsson är filmentusiast ut i fingertopparna och en av de aktiva inom Folkets Bio i Östersund.

Anna visar allt...

Sidan 7

Hel dag om Nicaragua i Östersund

På söndag den sextonde oktober blir det stor nicaraguadag på Folkets hus i Östersund.

Det är Folkets Bio som arrangerar kulturdagen som har ett rikt innehåll. Dels öppnas en utställning om Nicaragua. Max Prades som ryss varit i landet berättar dels om utställningen, dels om läget i dag i Nicaragua.

Det blir mängder av musik, Andernas vatten, en sånggrupp från Sundsvall sjunger chilensk musik, det blir cubansk sång och förstås nicaraguansk.

Nicaraguansk kaffe ska serveras liksom erpanadass, kulturgögen. Det blir också försäljning av kaffe och bananer från Nicaragua.

Huvudfilmen som visas är Peter Torbjörnssons *Reyn* som handlar om en pojke som bor i gränstrakterna mot Honduras. Men man kommer också att visa flera kortfilmer.

Under hela oktober har Folkets Bio en landsomfattande kampanj för att stötja Cinesmatöket i Managua och Nicaraguas filmarkiv. Kriget mot de USA-stödda contraas innebär att landet inte har råd att satsa några pengar på kultur. Filmarkivet hotas därför av förstörelse liksom hela landets filmhistoria.

LÄNSTIDNINGEN - TORSDAG 25 JANUARI 1990

Premiär för Filmens Dag

Östersund är en av de orter utanför storstadsområdet, där man den 4 februari i år för första gången arrangerar Filmens dag. En spännande regional premiär med brett kortfilmsutbud. Dessutom med en spännande svensk premiär för filmen "Subrosa" gjord av svensktvillskan Eva Månsson, som för närvarande studerar i Kanada!

Lokalarrangörer och initiativtagare till Filmens dag 1990 i Östersund är Folkets Bio, Bio Kontrast och Mediavärkstan i Östersund.

Vi är några filmintresserade som tycker det skulle vara kul att få ordna Filmens dag i Östersund och så fick vi en eldare att haka på berättare Björn-Erik Estvik, Folkets Bio och Lasse Pettersson, Mediavärkstan som vi lätit med liksom Karin Larsson, Bio Kontrast, Östersund.

Anledning till att man arrangerar Filmens dag, nu för fjärde året i Stockholms, Gästberg och Malmö som var först på plats är polärtheterna att klara filmsektionen på annat sätt när det gäller att visa kortfilmer.

Man har ett valja mellan att visa en kortfilm plus en långfilm eller att köra en hel serie kortfilmer samtidigt för att kunna locka publikerna.

Det är den senaste möjligheten man valk för Filmens dag i Östersund, här intressat för att se kvalitetsfilm på biograf ökar även åldersmängden de senaste

två åren, enligt vad man uppgevr. På beve och video tittar man på film, men på film isarabildt upplever man, förklara Bio-folkan och Lasse det skände intresset.

Eldet Karin Larsson, Bio Kontrast, har barnens hus i Östersund minnblodit sin unga publik från 50 till 300-400 beökande per termin sedan början av 1980-talet.

PROGRAMMET
Det blir kort film från kl. 10 till 19 då långfilmen "Vapenbrän" visas. Man inleder med barn- och ungdomsfilmerna "Majstocken", "Mossmanen", "Hilda sin djungle" och "Ermot halbrötan".

Norvegfilmerna "Lotos", "Sismeter i Norden", "Miljonerna på flickan", "Kyrkkaffe", "GEKKO", "I man 1940", "Dolmen på det" och "Jag är här" visas därefter.

Tre dokumentärfilmer: "Ny-park", "Förbrens inte mörkret" och "Satsa dig själv" - makt också utvisad i Östersund. Kortfilmerna är låta strecken. Först "Varför är det så mycket svart" och "En Östrea", Sedan "Nushörning" och "Me såkann hand".

Senare delen av den kortfilmserien avslutas på "Lucky Guy", "Den benande människ" samt "Prontas" - och så "Jandandfilmen" som är inspelad i Kanada och ällat har namnet "Subrosa".

Gunnar Huss

Det är strax dags för premiären för Filmens Dag 1990 i Östersund, berättar denna trio bakom regionpremiären på kortfilmsserien. Fr.v. Bo-Johan Estvik, Folkets Bio, Karin Larsson, Bio Kontrast och Lasse Pettersson, Mediavärkstan, samtliga Östersund. Foto: Stefan Ahlborn.

Arbetet för den egna biografen – bio med förhinder invigs till slut hösten 1991

Under 1989 fortsatte arbetet för en egen biolokal. Ända sedan starten 1987 hade föreningen tittat på möjliga lokaler för en egen bio. Den absolut bästa, med tillräcklig takhöjd och mått som en klassisk biografsalong, fanns i källaren i det gamla tingshuset, som stod tomt och övergivet mitt i Östersund. Samtidigt pågick planer på att skapa ett aktivitetshus för ungdomar i tingshuset, vilket var en bra utgångspunkt för Folket Bio. Den första skrivelsen till kommunen med förslag på att omvandla källarlokalen till en biograf skickades till kommunen 1987.

Via Folkets Bio riks fick föreningen 1988 kontakt med Per Lindén, en arkitekt från Malmö, som reste upp till Östersund för att inspektera tingshusets källare. Han var positiv och skapade därefter de första biografritningarna.

En nedlagd biograf i Strömsund erbjöd Folket bio att köpa två projektorer och dukar, biljettkiosk, godisdisk och stolar. Lasse Pettersson förhandlade om pris.

Folkets bio önskar mest en egen lokal

Folkets bio i Östersund fyller ett år i februari, något som väl borde firas på något sätt?

– Ja, vad vi önskar oss mest av allt är en egen lokal att visa film i, säger Helena Östlund, en av entusiasterna som driver föreningen här i staden.

Nu hvr man lokal i Folkets

– Det är ett krav om man vill bli medlem att jobba aktivt under visningskvällarna och bara med på möten då vi bland annat diskuterar vilka filmer vi vill visa.

I februari blir det ett italienskt tema till att börja med. Tre filmer av Ettore Scola: Terassen, I afton dans och Vi som älskade varandra så mycket.

– En av kvällarna ska vi visa

Tyvänn sprack detta då Strömsunds kommun sa nej till försäljningen. Istället skänkte en av medlemmarna, Helena Östlund, en godisdisk samt bord och stolar till den kommande lokalen. Godisdysken används fortfarande av bion!

Våren 1989 kom signaler från Östersunds kommun om att ombyggnaden av Tingshuset skall forceras, möjligen startas redan samma höst. Ett avtal med kommunen måste i så fall skapas. Hösten 1989 är kommunen positiv till att FB bygger om pannrummet till biolokal, de kan tänka sig att ställa upp med medel till ombyggnaden, vilket även Folkets bio riks kan göra. Beslut ska fattas i byggnadsnämnden och bio kan i så fall stå inflyttningsklar till hösten 1990.

Ett möte med kommunen i november 1989 visade att ”kommunens folk är mycket positiva till en FB-bio i tingshuset”, men att detaljerna inte var klara. Ett alternativ är att FB själva tar ett banklån. Läget var fortfarande oklart.

Hösten 1990 invigdes Ungdomens hus i tingshuset med nyrenoverade lokaler, men ombyggnaden av biograflokalen i källaren dröjer. Folkets Bio kan dock flytta in i ett kontor på Tingshuset, det delas med Mediaverkstan. I augusti intervjuades bion av ÖP och fick då möjlighet att vädra sin besvikelse: ”Varför måste vi i Folkets Bio vänta på våra utlovade lokaler i gamla tingshuset? Ursprungligen skulle vi startat i augusti, som de övriga. Men nu blir det först till vintern.”

Enligt Jens Nilsson, ordförande i kulturnämnden, börjar det dock hända saker. Flera ”tunga” politiker hade träffats och försökt reda ut frågan om Folkets Bios biograf. Nästa alla var nu positiva. Via ett godkännande i kulturnämnden gick ärendet vidare upp till kommunfullmäktige. Det finns två möjliga finansieringsalternativ:

- Folkets bio bekostar själv bygget genom att en checkkredit, betalar el, men har hyresfritt.
- Kommunen finansierar bygget och Folket bio betalar hyra.

Jens Nilsson förordar det första alternativet, vilket skulle kräva att medlemmar går in som borgenärer, men det fanns också indikationer på att kommunen kunde bli borgenär. Den 7 februari 1991 kom beslutet i kommunfullmäktige om att kommunen går in som borgenär för Folkets bios lån på 300 000 kr, men först efter en het debatt där två politiker, Gunnar Hjelm (m) och Bertil Persson (fp) yrkade avslag.

Efter beslutet kunde ombyggnadsarbetet dra igång på allvar. Stora delar av byggarbetet utfördes av byggfirman SIAB. En hel del arbete sköttes dock ideellt av medlemmarna, t.ex. bygget av maskinrum, allt målningsarbete, utsmyckning, elinstallationer, montering av stolar och teknik.

"Det är en hel del vi själva måste göra också. Det allra första är att riva en av väggarna i källaren, den 14/5 och 22/5 ska vi göra det. Medtag slägga!"

Byggarbetet leddes av arkitekt Per Lindén från Malmö och teknikinläggningarna av Magnus Eriksson från Stockholm. I början av hösten 1991 intensifierades det egna arbetet med att få bion klar. Det finns tre arbetsgrupper inför biobygget: bygg- och teknikgruppen, estetiska gruppen, kommunkontaktgruppen. Många ideella timmer blev det:

Lördag & söndag 24-25/8, 12-17. Tisdag 27/8, 18-21. Torsdag 29/8, 18-21. Lördag & söndag 31/8-1/9 12-17. Tisdag 3/9, 18-21. Torsdag 5/9 18-21. Lördag & söndag 7-8/9, 12-17. Tisdag 10/9, 18-21. Lördag 14/9 12-17. Söndag 15/9, ledigt pga valet. Tisdag 17/9, 18-21. Torsdag 19/9, 18-21.

Folkets Bio bidrar också parallellt med arbetstid på Café Tingshuset, en kväll per vecka, vilket fördelas mellan visningsgrupperna.

FOLKETS BIO FLYTTAR IN

FILM

Folkets Bio fortsätter vårsäsongen med folkets bästa bio.

Tio filmer ingår i den något förkortade repertoaren. Detta för att medlemmarna skall kunna hinna inreda den nya biograf som till hösten öppnas i tingshusets källare.

- Man börjar nu i veckan med "Tong Tana", en film om medborgarna i Borneo som kämpar för att bevara regnskogen.
- "Caravaggio" av engelsmannen Derek Jarman visas söndagen 18 mars. Handlar om den italienske dramatiska liv. 18 mars visas den.
- En av höstens bästa filmer på bio. repertoaren var den 20 år totalförbjudna ryska filmen "Kommissariet". Visas åter igen 21 och 25 mars. Gå och se!
- Den Oscarsbelönade danska "Bettes gästbad" av Gabriel Axel där bl a Jarl Kulle medverkar, visas 29 mars och 1 april.
- 5 och 8 april visas åter en dansk film gjord av en svensk. Det är den trefaldigt Guldbaggebelönade "Miklet i Valby" av Ake Sandgren.
- Två av Hollywoods giganter Lil-

I TINGSHUSETS KÄLLARE

lian Gish och Bette Davis får visa upp sina talanger i Lindsay Anderssons "Sensommardagar", som tar upp åldrandet. Visas 12 april och den 16 som är en måndag. Går även upp som nattbio 12 april klockan 21.

● Det är danskarnas år i år i Folkets Bios repertoar. 19 och 22 april visas "Ung flykt" som är en debutfilm av svensken Leif Magousson. Den handlar om en grabb som flyr från ett barnhem i Jugoslavien för att ta sig till fadern i Köpenhamn. Filmen väckte stort uppseende sedan hollandski utvisades ur Sverige till sitt hemland Polen.

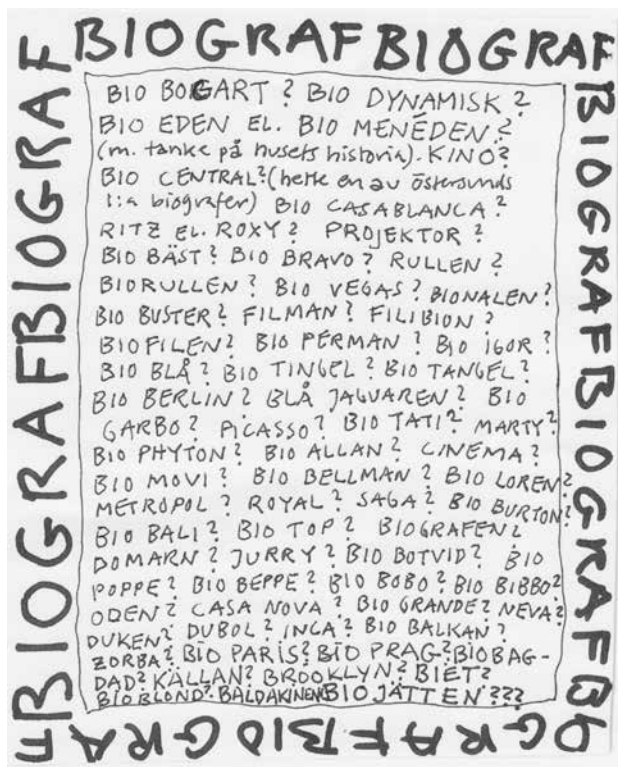
● Grupo Chaski är ett peruanskt filmteam om fem filmare som bildades 1982. De tar gärna upp förhållanden i Peru och anser sig vara bärare för de missgynnade. "Juliana" är en sådan film som berättar om gatans barn. Går upp 26 april.

● "Den blå jaguaren" av Elisabeth Wennberg är en poetisk betraktelse över Guaranindianernas myter och liv med traditioner från 1400-talet. Filmen ingår i Tema Latinamerika", söndagen den 29 april och avslutar vårsäsongen.

I Tema Latinamerika ingår också "Juliana" och "Rädda min djungel" som handlar om den mexikanske grabben Omar Castillos kamp för att rädda den lilla areal regnskog som fortfarande finns kvar i Mexiko.

Håkan Holmlin

OP 2 mars 1990

Vad skulle den nya biografen heta? Över 60 namnförslag lämnades in (se kort), men till slut blev det en praktisk detalj som fick avgöra. En vacker neonskylt från en gammal nedlagd biograf hittades i Motala av medlemmen Björn Dahlström – då fick det bli Bio Regina!

VÄLKOMMEN TILL FOLKETS BIOS NYA BIOGRAF REGINA !!!

Äntligen är vår efterlängta**de** bio klar i Gamla Tingshusets källare.
Kom och avnjut filmer på torsdagar, fredagar och söndagar.

Vi startar det hela med stor premiär lördagen den 21 september då vi även visar barn- och ungdomsfilm.

Veckan efter kommer "Franska bussen" till stan. Franska ambassadens kulturavdelning vill göra PR för fransk kultur i norra Sverige. Vi har därför ett program med filmer av storbeter som Louts Malle, Godard, m.fl.

Under konstens vecka visar vi Göran Gunérs omskrivna film om Ernst Josephsons liv och konstnärskap.

Hösten innebär dessutom film från Hongkong, Jugoslavien, musikfilm och två pärlor av Jacques Tati.

Om den nya biografen

Bio Regina har 54 platser.

Något år innan bygget kom igång hade en grupp medlemmar rest runt i länet och samlat in och köpt diverse biografutrustning från biografer och samlingslokaler som upphört med filmvisning. Utrustningen användes på Regina eller användes som utbyte för sådant som behövdes och fanns på andra Folkets Bio-biografer i landet.

Från den nedlagda biografen Royal på Storgatan omhändertogs en del inredning – vackra päronformade väggarmaturer, lampetter, nödutgångsskyltar, spotlights, ridå m.m. Strax efteråt jämnade grävskoporna byggnaden med marken.

Det mesta av inredningen var begagnad, utom ljudanläggningen, duken och den bakersta raden med så kallade ”love-seats”. Projektorn, en Erneman IIB (kombinerad 16/35 mm) kom från en ökad porrbiograf i Stockholm som hette Hollywood.

Den gamla projektorn som prydde sin plats i foajén hämtades från gamla biograf Saga i Strömsund. På den hade filmen Dunderklumpen en gång världspremiär! I maskinistdagboken, som fanns i Sagas maskinrum, kunde man läsa att maskinisten servat projektorerna och bytt framkastarhjul inför världspremiären. Denna projektor finns fortfarande i Reginas foajé.

Bio Regina invigdes fredag 20 september 1991 av kommunstyrelsen ordförande Thore Holmberg. Den publika premiären på nya bion skedde dagen därpå, lördag 21 september 1991. Premiärfilmer var ”Dunderklumpen” samt tre Sverigepremiärer: ”Villakriget”, ”Rättvisans riddare” och ”Decemberbrud”. Som avslutning på invigningen visades den populära ”Cinema Paradiso”.

Efter premiären fortsatte föreningen med arbetskvällar för att få alla detaljer på bion klara, målningsarbeten m m. Det gavs också maskinistkurser för att lära upp medlemmarna i den nya tekniken med filmklipp och körning.

Ur årsberättelsen för 1991:

”Året kan sammanfattas med ett ord: Regina, som vår biografheter. Det är en kulturpolitisk bragd av en ideell förening att klara ett så stort arbete som detta. Med den nya biografen har följt nya möjligheter. Under hösten har vi t.ex. utökat antalet visningar till 3 st/vecka och börjar visa matinéfilmer.”

Regina på Gamla Tingshuset

Antalet visningar ökar och även biljettpriset

Från hösten 1991 visades film på den nya och egna biografen på Gamla Tingshuset: fredag, söndag och torsdag kl 19. Fortfarande organiserades visningsarbetet via 4 visningsgrupper, dessa schemaläggs både på filmer och arbetskvällar på Café Tingshuset. 1992 bröts dock detta system upp och istället skapades ett antal arbetsgrupper: maskinistgrupp, biljettförsäljargrupp, PR-grupp, programgrupp, internverksamhetsgrupp. 2000 var det dags för en omorganisation igen, nu skapades grupper för biljettförsäljning, maskinister, barnfilm, affisivering, program samt pressvisning. Tanken var att alla skulle jobba med visning varannan vecka.

Något som ständigt verkar ha diskuterats är det gemensamma ansvaret för biografen och sättet att få allt att fungera. Städning, passa tider, att ständigt fylla schemat med maskinister och biljettförsäljare – allt det praktiska arbetet som skötts ideellt. 1999 krävdes t.ex. en skärpning av medlemmarna:

”Många är dåliga på att passa tiderna när de jobbar. Detta gäller både maskinister och biljettförsäljare. Underströks att man ska vara på plats senast 18.30 när föreställningen börjar kl 19!”

Antalet visningstillfällen, som styr arbetsbelastningen, har också varit föremål för många diskussioner under åren som gått. 2001 fanns ett förslag att minska antalet visningar från 8 per vecka till fem per vecka, men medlemsmötet lyckades inte komma till beslut, det blev oavgjort. Istället gjordes en enkät för att undersöka medlemmarnas och besökarnas synpunkter. Resultatet blev att fortsätta som tidigare. Frågan var dock uppe för diskussion under årens lopp.

Programsättningen:

Hösten 1991 - fredag, söndag och torsdag kl. 19.

Våren 1994 - söndag, onsdag och torsdag kl. 19.

Hösten 1995 - söndag, tisdag, onsdag, torsdag kl. 19.

Våren 1997 - söndag, måndag, tisdag, onsdag, torsdag kl. 19.

Hösten 1999 - fredag, söndag, måndag, tisdag, onsdag, torsdag. Fredagar och söndagar kl. 18,30 och 21, övriga dagar kl. 19. Med andra ord dubbla föreställningar fredag och söndag. Detta innebär att bion gick från att vara s.k.

grön biograf (max 5 föreställningar/vecka) till röd biograf. 2012 visas film sju dagar i veckan kl. 19, med andra ord ett schema som är enklare för publiken att komma ihåg.

Biljettpriiset:

1991 – 40 kr

1992 – 45 kr

1994 – 50 kr (40 kr för studenter på söndagar)

2009 – 80 kr (60 kr student/arbetslös)

2015 – 90 kr (80 kr student/arbetslös, 45 kr boende i Östersundshem lördag och tisdag, klippkort 5 filmer för 350 kr)

Från hösten 1991 presenteras Folkets Bio Regina via en liten inforuta på varje affisch; en slags **programförklaring och grundinfo:**

”Folkets Bio är en ideell, rikstäckande kulturförening som främst visar film. Föreningen distribuerar även svensk film och importerar angelägen kvalitetsfilm. Folkets Bio startades för nära 20 år sedan och finns idag på ca 15 platser i landet. I Östersund har vi funnits i 4 år. Vår målsättning är att visa den kvalitetsfilm som annars inte skulle nå sin publik i Östersund med omnejd. Vår biograf i Östersund öppnade 1991.”

Småfolkets bio startade 1992 med visningar på söndagar kl 14, ca 5 visningar per termin. Priset var 20 kr, vilket höjdes till 25 kr 1994.

Premiärterminen visades: ”Pingu”, kortfilmsprogrammet ”Nos näbb och snabel”, ”Kalle Stropp och Grodan Boll”, ”Alban”, ”Linnea i målarens trädgård”, ”Kattresan”, ”Mamman och den vilda bebin”, ”Historien om lilla och stora kanin” och ”Sjörövarfilmen”.

Saker som hänt:

1992 står föreningen i Östersund värd för riksföreningens årsmöte, ett välorganiserat arrangemang med 70 deltagare.

1995 börjar bion ha studentrabatt, 2011 införs pensionärsrabatt.

1996 börjar bion sälja fika igen (så gjordes även i Folkets hus, i samband med byte av filmhjul)

1997 börjar bion sälja KRAV-märkt biogodis, en idé som väcktes av medlemmarna.

1999 börjar Regina arrangera Babisbio (kanske först i Sverige) på dagtid, onsdag eftermiddagar. Föräldrarna får ta med barnvagnen in och ett skötbord införskaffades.

2012 byter Regina från 35 mm-film till digital visning, 2K-utrustning (kostnaden landade på 575 000 kr)

2012 erbjuder Regina gratis film till asylsökande (samarbete med Röda korset)

2013 läggs inga visningsscheman längre, tvättstugeschema införs istället

2014 anställs en biografutvecklare på halvtid

2015 står föreningen i Östersund värd för riksföreningens film- och idédagar, ett välorganiserat arrangemang med ca 70 deltagarna från hela landet.

Mats Nordlund, ordförande i föreningen Folkets Bio, i sitt rätta element. Vid filmmaskinen på biografen Regina. Här visas det kortfilm under Nattdugglan.

NATTDUGGLAN

ÖP Onsdag 4 november 1992

Bion där publiken bestämmer repertoaren

Folkets Bio visar svensk kortfilm under Nattdugglan.

– Vi har av våra misstag, i fjol körde vi en långfilm och det är inget lyckat drag en kväll när folk cirkulerar så kraftigt, förklarar Mats Nordlund, ordförande i föreningen Folkets Bio.

Därför har föreningen klippt ihop fyra svenska kortfilmer som visas samtidigt mellan klockan 19.00 och midnatt.

Folkets Bio har frist utvärderingens i biografen Regina. Och nu har publiken blivit ut.

– Det tog ett tag innan vi fick tillbaka den publikt vi hade på Folkets Hus. Men nu har vi både de medelålders biobesökarna och högskolestudenterna.

– Det är där Folkets Bio hittar sina bästa kortfilmer. Konsumenter som kväljs av Schwarzeneggars bollbunker och Bruce Willis ärosvinnigast, men att för den skull vara speciellt fända på typiska grönkummander.

så mycket. Det är vårt första kutterarsycke.

– Att ta hem gamla godingar är ingen konst.

– Tvärtom. Distributörerna kan skicka från det ena veckan till den andra. Det är mycket lättanterligt.

Anledningen är att film är färdig varje dag. En film som är ett halvår gammal har inget andrahandsvärde alls på den reguljära marknaden. Sen får den vara här bra som betel.

Garanter

På så vis är filmklubbar och Folkets Bio de enda garanterna för att klassisk, fm film fortfarande visas. Den man nu räknar bort TV-kanalerna vars intresse för gamla filmer nog lika mycket beror på usel ekonomi som kulturbevarende policy. Krassa räknat.

Folkets Bio står också för att det visas film från tredje världens länder.

– Vi visar film från Kina och Afrika. Och där har många förutfattade meningar raserats. Publikerna har upprättat ett kinestvisi film är både vackert och spännande, säger Mats.

Kvaliteterna har ibland väldigt biter att övervaka. Även

källaren gjordes om till biograf föreningen upp ett lån me kommoner som garanti. Här det ställt med ekonomin?

– Den är ingen huvudsak men en härlig ekonomisk realitet. Det gäller att skrapa ihop ti rånor och amorteringar. Vi inte oroliga eftersom publika har hittat hem till oss, försäkr Mats Nordlund.

Folkets Bio har också hit bra samarbetsformer med andra föreningar. En bra exempel lanserats samsamställning Folkets Bio tog på sigsligt up Nils Gaups film "Väggvisaren för att kryta in till utställning en.

Konstens vecka är ett annat exempel.

Föreningen har ett 30-tal medlemmar av vilka tio kan s gas vara aktiva, arbetande.

– Man behöver inte vara k turprofis för att vara med, b ur Mats som gärna tar om bet.

Tänk om!

Den som fortfarande ser Folkets Bio som en samningspö för folk med palestinska jiddiska rättsbänningar och Ma litig ydare är nog tänka om. – Det har nämligen mycket sam

Svårt utval

Ekonomi – från minus till plus på ett år

I början av 1995 diskuterades det kärva ekonomiska läget. Publikciffrorna och biljettintäkterna har minskat jämfört med föregående år. Barnfilmen går däremot bra, fullsatta salonger hela hösten! Utgifterna har varit större än tidigare, bland annat för reparationer och annonser. Från 1995 ska bion dessutom börja betala tillbaka på lånet för biobygget, ca 4000 kr/månad (ränta&amorteringar). Allmän diskussion om hur situationen kan lösas:

”Vi kanske måste visa lite ’bredare’ filmer med mer kända regissörer, samt satsa på att marknadsföra filmerna mot bestämda målgrupper. Vidare måste vi satsa på att sprida vårt programblad, t.ex. genom utdelning i bostadsområden, speciellt studentområden.” (medlemsmöte 23/1 1995)

Satsningen måste ha lyckats för 1996 gick bion ut med ett pressmeddelande med rubriken ”1995 – ett framgångsrikt år!” Efter en medveten satsning på ett lockande utbud av kvalitetsfilm, bra marknadsföring och utökning av antalet visningar (5 kvällar/vecka) hade publiken ökat från 1500 1994 till 3600 1995. Denna ökning var nödvändig för att säkra Reginas framtid. Ekonomiskt vändes ett minusresultat (-20 000 kr) till ett plusresultat (+35 000 kr). Pengarna gick direkt tillbaka till föreningens verksamhet, för att betala löpande kostnader för lokalen samt till nödvändigt underhåll som har fått stå tillbaka. Ljudanläggningen behöver exempelvis förbättras. En viktig publikframgång var visningarna av Kieslowskis tre filmer i den s.k. Trikoloren: ”Den blå filmen”, ”Den röda filmen” och ”Den vita filmen”. Extraföreställningar sattes in och särskilda rutiner för visningarna skapades, inklusive förbokning av biljetter, biljettkassan öppnades tidigare, biljetter revs osv.

Publikenkäter började genomföras 1996. En enkät 1997 visade att Regina får genomgående bra betyg men godiset fick kritik (”politiskt korrekt, men äckligt!”).

2013 beskrivs som ett bra år för Regina, fler besökare än tidigare. Kanske för att digitaliseringen inneburit möjligheter till fler premiärfilmer, kanske för att bion syntes mer i media, kanske har också det nya och enklare visningsschemat spelat in – film sju dagar i veckan kl. sju.

2014 blev ett innehållsrikt år, med mycket arbete inför flytten till Prästgatan. En liten men trogen medlemsskara jobbade intensivt med att hålla den gamla biografen igång och samtidigt förbereda för invigning av den nya lokalen.

2014 anställs en biografutvecklare på halvtid med hjälp av medel från Svenska Filminstitutet och Postkodlotteriet.

Regina på Prästgatan – en premiärbiograf med två salonger och utökad publik

Redan 1999 fanns önskemål i föreningen om att skapa en premiärbiograf och där kunna arbeta med en mer långsiktig vision. Tanken på att ta över biografen Grand på Prästgatan lanserades redan då. Ungefär samtidigt blev frågan om digitalisering av bion aktuell, men processen tog några år och var klar först 2012.

Våren 2013 dök frågan om en flytt till gamla biograf Grand upp igen på ett styrelsemöte. Kontakter ska nu tas med Östersundsbostäderna, som äger lokalerna. Bidrag från Folkets Bios 5%-fond kan komma ifråga. Om det blir flytt behövs ytterligare en projektor. Ett medlemsmöte genomfördes i Grands lokaler i oktober 2013. Det fanns argument både för och emot en flytt:

- De nya lokalerna är betydligt större och har två biosalonger, en med 110 platser och en med 49 platser. Två salonger ger möjlighet till fler visningar och en annan typ av programsättning (typ en ”bredare” och en ”smalare” film)
- Kanske skulle den nya lokalen innebära att Regina upplevas mer som en ”riktig” biograf
- Den nya lokalen skulle kunna ge en nytändning och nytt engagemang hos medlemmarna
- Ny biograf aktualiserar behovet av en anställd biografutvecklare
- Om föreningen får personalansvar ställer det högre krav på styrelsen
- Flytten kommer att innebära mycket arbete, t.ex. renovering av lokalerna
- Det kommer att behövas en del ny teknik
- Ny biograf ställer ännu högre krav på bra marknadsföring av bion och dess filmer

Medlemsmötet var ganska splittrat och röstsiffrorna blev 9 för, fyra emot och tre nedlagda. Några medlemmar hade röstat via e-post och styrelsen tog på sig att sammanställa alla synpunkter, inklusive från de medlemmar som inte alls röstat. Resultatet av detta blev till slut 16 för, 12 emot och 6 nedlagda röster. Detta innebar att föreningen nu gick vidare med planerna på en flytt till Grand.

Under ett knappt år förberedde nu föreningen flytten med allt vad den innebar. Kontakter och avtalsskrivande med Östersundshem. Kontakter med Folkets

bio riks om ny teknik samt bidrag ur 5%-fonden. Renovering av lokalerna på Prästgatan inleddes under våren 2014. Ett stort arbete av medlemmarna krävdes. Många tekniska och praktiska beslut behövde tas. Här en diskussion från ett styrelsemöte:

”En stor del av mötestiden användes till att diskutera foajéns utseende. Den är i nuläget täckt av en röd tygmatta med ugglor på. Ugglan är logotyp för Svenska Bio. Vill och kan vi låta mattan vara kvar, eller ska vi byta ut den? Kanske är det billigare och miljövänligare att låta tygmattan vara kvar? Kanske är det bättre att byta ut en matta med konkurrentens logga på, mot en schackrutig plastmatta som påminner om den som finns i de nuvarande lokalerna. En golvläggare var med på mötet och visade prover av olika material och färger. Pris för utrivning av den mattan, ny matta och golvläggning skulle kosta någonstans mellan 30 och 40 tusen kronor. Olika material diskuterades, men linoleum verkade bäst med tanke på underhåll och miljö.”

Biljettredovisning och försäljning skulle bli bättre och modernare på den nya biografen. I slutet av 2013 togs detta upp:

”Det finns ett digitalt redovisningssystem som heter ’Chaplin’. Det kostar 1675 kronor per månad att använda det. Då ingår även någon slags kortläsare. Detta kan vara ett alternativ för Regina.”

Invigning av den nya biografen

22 augusti 2014 invigs den nya bion på Prästgatan 56 med festligheter, röd matta, tal, skumpa och DJ. Premiärfilmer var Ruben Östlunds ”Turist” och den fransk/tchadiska filmen ”Mimi och Grigis”. Biljetterna släpptes den 19 augusti och sålde slut på mindre än en timme! Turist fortsatte att dra fulla hus och extraföreställningar fick sättas in.

Saker som hänt:

2015, efter en motion från en medlem, ändrade föreningen § 1 i stadgarna och följde därmed efter Riksföreningen och dess normalstadgar från 2013. ”Föreningen Folkets Bio Östersund är en ideell partipolitiskt obunden kulturförening”, därmed ströks den gamla formuleringen ”en ideellt arbetande partipolitiskt obunden socialistisk kulturförening”

2015 inleddes direktsända visningar av teater/musik/konstprogram ”Live på bio”

Biograftekniken

Biograftekniken har i princip sett likadan ut sedan den rörliga filmens födelse 1895 fram till digitaliseringen 2012. En 35 mm bred filmremsa som passerar en projektor med 24 bilder/sekund. En normallång långfilm vägde 25 kg och var ca 3,5 km lång. Det var dyrt att ta fram kopior så varje filmtitel hade ett fåtal kopior och de skulle först ha premiär i de större städerna och det kunde dröja länge innan vi fick möjlighet att visa filmen i Östersund.

Filmlådorna hämtades på SJ och fredagsmaskinisten skulle ”klippa ihop” akterna om 15-20 min/st till en hel filmrulle. I Folkets Hus fick inte hela filmen plats på ett filmhjul så därför lades en fikapaus in när maskinisten bytte filmhjul. I och med flytten till egen biograf i Gamla Tingshuset så fick Folket Bio lyxen med ett ”helaftonsstativ”, vilket innebar att filmen kunde visas i sin helhet utan avbrott. Torsdagsmaskinisten hade till uppgift att klippa isär filmen i akter och hoppas att den som klippt ihop filmen markerat skarvarna med röda klisterlappar. Om inte, var det ett tidskrävande arbete att hitta skarvarna. Sedan skulle filmen till SJ och skickas till nästa biograf enligt distributörens ”filmsändningsorder”. Ett tidsödande och tungt arbete som försvann i och med digitaliseringen.

Den nya biotekniken börjar diskuteras på allvar 2009. I styrelseprotokollet från den 14/12 under rubriken Digitaliseringen: ”Vi måste ragga pengar. Runt 650 000 kr, totalt.” Hösten 2012 installerades 2K-utrustningen.

Ny teknik skapar nya rutiner, vilket diskussionen på ett styrelsemöte 2013 visar:

”Lasse väcker frågan om vem som har befogenhet att radera filmer på hårddisken till projektorn och hur länge de skall ligga kvar. Beslut tas att endast Biografföreståndaren och den tekniskt ansvarige har rätt att radera bort filmer från hårddisken. Att filmerna ligger kvar till dess hårddisken är full och att den äldsta filmen tas bort först för att bereda plats för nya filmer. Att alla som har utbildning/kunskap lägger in nya filmer som kommer och programmerar projektorn inför föreställningarna.”

De mest populära filmerna

- 1988: Down by law – Jim Jarmush (USA)
1989: Pelle Erövraren – Bille August (Danmark/Sverige)
1990: Miraklet i Valby – Åke Sandgren (Danmark/Sverige)
1991: Zigenarnas tid – Emir Kosturica (Jugoslavien)
1992: Det gyllene fältet – Philip Ridley (Storbritannien/Kanada)
1993: Frida med hjärtat i handen – Berit Nesheim (Norge)
1994: Naturens barn – Fredrik Thor Fridriksson (Island)
1995: Den röda filmen – Krzysztof Kieslowski (Polen)
1996: Lamerica – Gianni Amelio (Italien/Frankrike)
1997: Det stora blå – Luc Besson (Frankrike/USA/Italien)
1998: Riket II – Lars von Trier & Morten Arnfred (Danmark)
1999: Festen – Thomas Vinterberg (Danmark)
2000: Sångers från andravåningen – Roy Andersson (Sverige)
2001 & 2002: Amelie från Montmartre – Jean-Pierre Jeunet (Frankrike)
2003: Älskar dig för evigt – Susanne Bier (Danmark)
2004: Farenheit 9/11 – Michael Moore (USA)
2005: Gosskören – Christophe Barratier (Frankrike)
2006: En obekväm sanning³ – Davis Guggenheim (USA)
2007: This in England – Shane Meadows (Storbritannien)
2008: Du levande – Roy Andersson (Sverige)
2009: Låt den rätte komma in – Tomas Alfredsson (Sverige)
2010: Hjem till jul – Bent Hamar (Norge)⁴
2011: Marianne – Filip Tegstedt (Sverige)⁵
2012: Searching for Sugerman – Malik Bendjelloul (Sverige)
2013: Återträffen – Anna Ådell (Sverige)
2014: Turist – Ruben Östlund (Sverige)
2015: AMY – Asif Kapadia (Storbritannien)
2016: Suffragette – Sarah Gavron (Storbritannien)

---

3 Filmen drog in ca 30 00 i intäkter, extravisningar dagtid för Östersunds kommun, Länsstyrelsen, Folkhälsoinstitutet, Skanska m.fl.

4 Filmen var delvis inspelad i Östersund, vilket ledde till en stor publiktillströmning, totalt 552 besökare på 16 föreställningar (varav hälften var extraföreställningar).

5 Filmen, som var inspelad i Östersund av östersundaren Filip Tegstedt och filmad av Folkets Bio-medlemmen Johan Malmsten väckte ett enormt intresse och orsakade ett smärre biljettkaos.

Filmvalsprocessen

”Regina, säger unge herr Östersund, är inte det stället som bara visar en massa konstiga italienska flumfilmer. Det är ju bara filmgalningar som går dit, såna som spyrr på en vanlig action, och dom hatar säkert Kevin Costner också dom jävlarna.”
(LT 1998)

Föreningen har alltid valt sina filmer på filmvalsmöten, dit alla medlemmar varit inbjudna. Publikens filmtips har också plockats upp. Det har funnits mer eller mindre uttalade kriterier som styrt filmvalet. Viktigast har kanske medlemmarnas egna intressen varit, men även en vilja att vara ett gott bioalternativ i staden, att visa film från hela världen, inte minst från underrepresenterade länder, att visa premiärfilm, att inte visa filmer som de andra, mer kommersiella biograferna redan har på sin repertoar. Kriterier för filmval antogs i augusti 1988:

- Folkets Biofilm (inte alla filmer utan de vi bedömer som bra)
- Aktuell svensk film
- Aktuell utländsk film. Östersundspremiärer eller film som blivit förbisedd tidigare i stan)
- Film från underrepresenterade länder
- Dokumentärfilm, minst en varje höst och vår
- Teman, dvs filmer med kringarrangemang. Minst ett varje höst och vår.
- Anti-imperialistiska filmer
- Filmer av någon särskild regissör

Med tiden har synsätten förändrats. Idag visar Regina ibland filmer som också går upp på Biostaden, men publiken hittar ändå till Folkets Bio. Fortfarande är det vissa filmer som definitivt aldrig skulle få en chans i Östersund om inte Regina fanns.

1998, i samband med 10-årsjubileet, sa Björn Olofsson (dåvarande ordförande i föreningen):

”Vi försöker sprida bra film från andra länder. Men vi tar aldrig in Hollywood-filmer. Det finns det så många andra som gör.”

Arrangemang och samarbeten

Första specialarrangemanget var en Nicaraguadag, söndag 16/10 1988 på Folkets hus. Detta till stöd för Cinemateket i Managua. På programmet stod filmvisning, musik, utställningar, konstförsäljning, bokbord, fika och fiskdamm. Medlemmarna bakade empanadas och kakor. Det blev ett lyckat arrangemang med många deltagare. Det samlades in närmare 8000 kr under dagen (vilket visade sig vara mer än vad Folkets bio Göteborg samlade in!)

Samma år, 1988, arrangerades också ett Jim Jarmusch-tema, ett arrangemang under Konstens vecka med konstutställning och konstfilm samt till sist en höstlovsfilmvecka.

Under 1989 arrangerades en Scolahelg med pizzaförsäljning, ett Ararat-program med musik, armeniska kakor och en diskussion ledd av armeniern Paul Minassiani, en Ekerwaldkväll med visning av "Natten i Varennes" + franska revolutionen som tema och besök av CG Ekerwald. Det arrangerades även ett legendariskt tema i samband med visningen av Ylva Floremans dokumentärfilm "Amors bilar" där Folkets Bio samarbetade med klubben Great Lake Cruisers som erbjöd alla gäster att åka amerikanare till deras klubblokal efter förställningen. Där blev det fika, flipperspel och prat. Regissören Ylva Floreman deltog med en föreläsning om sin film.

Under åren som gått har en mängd olika arrangemang skett, med olika samarbetspartners och i olika sammanhang. Bland annat:

Regissörsbesök	Kort och gratis
Höstlovsfilm	Feministisk filmfestival
Nattugglan	Slow-food filmfestival
Konstfilm	Makt och rättvisa
Yran filmfestival	Ingen människa är illegal
Musikfilmfestival	Psykologer ser på film
Puzzelfestivalen	Balkanfestival
Radiobio	Skolbio
Sci-Fi filmfestival	Lokal film
Barnvagnsbio	Förskolebio
Konstvideofestivalen TRUNK	Samefolkens dag
Regina dansar	Dellie Maa – ursprungsfolkfilmfestival
International Animationday	Kortfilmsdag
Mellanösternspecial	Oscarsfilmfestival

Saxat ur maskinistdagböckerna 1988-2016

8 och 11/9 1988: Macaroni

Oj vad mycket film vi hade på hjul 2. Vi ville bara ha en paus, så därför kom det 1788 meter film på ett hjul. Det gick förstås inte, utan den gick över med ca 2 cm. Problemet kom när vi skulle köra gång andra hjulet. Hjulet hade så mycket film att det tog tag i projektorns första vals. Gissa om det var nervöst att köra... Men allt gick BRA!

Torsdag 8/9. Hyggligt med folk, 29 st. En var recensent på ÖP, och skrev en mycket fin recension. Vår första filmrecension!

Söndag 11/9. Mycket folk och publikrekord = 61 personer. En härlig kväll med god stämning och en bra genomförd visning. Sture har kört för första gången och det har gått väldigt bra. */Bo-Johan*

13/10 1988: Down by law

35 personer. Allt gick perfekt. Snabb nedklippning. Var finns adresslapparna och fraktsedlarna? Vi hade den lilla lampan tänd och klippte ned akt 1-2 när vi körde akt 3-5, men våra skuggor syntes till vänster om duken ibland. Lampan kan blända publiken till vänster i salongen. Kan vi ha ett litet draperi härinne som skymmer? */Vi som jobbade var Anders, Sture och Staffan*

4/12 1988: Vi ses igen barn

46 personer i publiken, fantastiskt! Bra film och mycket god stämning. Premiärnerverna var i dallring för premiärmaskinisten Catarina. Första varvet gick allt bra. Andra varvet när C. och Ola gemensamt skulle köra igång gick filmen av 3 gånger, men publiken höll god min.

OBS! Ljudet fungerade inte när vi provkörde. Efter lite micklande gick det igång. Troligen är sladdarna till mixerbordet glapp. Detta borde vi nog kolla ordentligt med Jämtljudkillen. */Catarina, Ola, Bo-Johan*

26/1 1989: Biodlaren

24 personer. Allt gick bra utom att filmen gick av i början av sista rullen. Några vilsna från en biodlarförening hade letat sig hit efter lokalradions felaktiga beskrivning av filmen som en skildring av biodling. Filmen startade 21.35 med två korta pauser. Censurkortet saknades, så exakta längden är okänd.

/Anna, Anders, Johan

26/2 1989: Tillbaka till Ararat

Fruktansvärt strulig inledning! Först inget ljud, felkoppling. 5 min innan föreställning försvann strömmen. Sladd av i salongen. Nervös till max, sammanbrott nära! Fixade sig dock med bistånd från Bo-Johan och Lasse. Minassiani talade mycket och visade bilder. 37 besökare, bra.

/Staffan, Anna, Sepher, Robert, Kari, Paulina & Johanna

15/3 1989: Sakernas tillstånd

När jag hämtade filmen på SJ tittade killen konstigt på fraktsedeln och på mig.

- Saknas tillstånd??

- Nja, egentligen inte, men ibland undrar man...

- ??

- Nej, filmer kan faktiskt heta nåt sånt, så jag och ryckte till mig fraktsedeln och försvann snabbt från platsen.

Wenders film är klippt i 7 akter på ett sådant sätt att man faktiskt måste ha tre filmhjul. Tiderna blir då:

Hjul 1=53 min

FIKAPPAUS

Hjul 2= 37 min

Hjul 3= 31 min

Oj vad det rycker i högra spolarmen förresten. Man är ju livrädd att det ska braka ihop. Tur att Strömsundsaffären är på väg att klaras i hamn. Maskinrummet med 2 projektorer, klippbord, spolbord mm har vi fått för 4500 kr. Nu väntar förhandlingar om stolar, duk, biljetter och godisdisk. Håll tummarna!

Ojoj! Nu pajade högerarmen på spolbordet. Nåt måste göras. Skruven till hjulfixeringen har gått sönder. */Bo-Johan*

9/11 1989: En liten film om konsten att döda

Filmen var ihopsatt spegelvänd, vilket vi upptäckte tidigt och hann även vända den. Men det var bara första akten som var spegelvänd, så under visningen blev således akt 2 spegelvänd. Publiken var snälla nog att vänta tills vi vänt och klippt och grejat. Vi konstaterade, felaktigt, att även 2:a rullen var spegelvänd, så vi spolade om den och följderna blev att den också blev spegelvänd vid visningen. Filmen gick dock aldrig av trots alla dessa omstarter. Publiken fikade och inväntade lugnt tills de tekniska ingreppen var klara. De ville inte ha tillbaka pengarna trots att vi erbjöd dem det.

Två tjejer från Amnesty inledde med att presentera hur de jobbar för att avskaffa dödsstraff och räknade upp argument mot dödsstraff. Även på söndag kommer det två från Amnesty.

15 inlösta. Publiken fick gratis fika. Filmen (när den är rättvänd) är oerhört stark.

/Anders, Anna, Dan, Rose-Marie

PS. Behöver jag nämna att maskinisten suckade?!

10/8 1995: Den blå filmen

Fullt redan 18.20. Partystämning och hög puls. Filmen OK.

/Mats, Annika, Olle, Karin

14/9 1995: Den blå filmen

Fullsatt redan 18.15! Otroligt! Göran sålde snabbt nästa lika många biljetter till föreställningen kl 21. Tre från Strömsund sitter i trappan, då bussen dit går redan 21. Varför är det fullt? Jo, för att Frihet – den blå filmen” verkligen är en FANTASTISK film!!! */Göran & Bo-Johan*

PS. Jätteskoj att känna den positiva, härliga stämningen här just nu, gensvaret från publiken och den kick den ger oss i Folkets Bio. Må detta fortsätta!

18/11 2002: Venus Boyz

Lite lätt högtidligt att få inleda nya maskinistdagboken. Två såg filmen, igår var det fullsatt. Lustigt eller hur? */Mikael*

19/11 2002, 9.30 extravisning: Venus Boyz

Nästan fullsatt i salongen med elever från Primrose friskola. Allt fungerar som det ska. Vad är identitet? Vad står det för? Vilka är vi idag? Är allt relativt? Efter att ha sett denna föreställning kan man bara tänka att det är en förunderlig värld vi lever i. Vad är OK imorgon? */Yngve*

24/11 2002: Pianisten

10 betalande. Knäpp film, inte för att jag såg hela, men det jag såg var destruktivt. Några i publiken undrade vad filmen hade för mening, men Michael Haneke brukar väl inte göra filmer som man kan förstå?

Felklippat är nu bortklippt. */Anna-Lena & Patrik*

2/12 2002: Mulholland drive

3 besökare ikväll. Jag undrar stillsamt hur det kan komma sig att det blivit så knepigt med våra filmer. Filmbolagen ringer och frågar vart filmen är, vi får inte våra filmer. Fel i programbladen. Hur mycket mer kan hända? Är vi själva med i en film? Det har hänt en hel del på sistone. Kanske lite väl mycket. En bra film, men kanske en aning svag handling – beroende på vad och hur man ser filmen... /*Yngve*

4/12 2002: Mulholland drive

Ca 13 personer. Otäck! Spännande! Tycker att filmen verkar riktigt bra – Lynch är ju oerhört skicklig enligt mig. Malin, som friskar upp sina maskinisttalanger, gick bredvid och startade och allt, bara lite coaching. Vi bekymrade oss lite över gnisslet och hittade att om man håller ihop V+H-valsarna så slutade det. Smörjer ni maskinen ibland eller så? /*Åsa, Malin & Ebba*

PS. Jag har nog värvat 2 hugade och trevliga maskinister

9/12 2002: Time Out

1 person + en halv skolklass. Klaras första biljettsälj, gick strålande. Visningen likaså. Tänkte se filmen, men en pratsjuk landstingspolitiker använde vår foajé som väntrum och jag fick vara bollplank. Han var trevlig i.o.f.s. Dags att dammsuga!! /*Åsa*

13/12 2002: Cykeltjuven

Duktige maskinisten måste avbryta visningen för en elegant, men rätt stor luddspindel uppe till höger. Lyckas riva av filmen under processen. Publiken gav mig en trött blick som tack för min omtanke om deras visningsupplevelse, suck! Tack Gisela för din insats. Plockade bort en fulskarv. /*Ola*

20/12 2002: Cykeltjuven

Det sjunde inseget, Cykeltjuven, Citizen Cane och några andra filmen brukar ju kallas för de bästa någonsin. De är ju i alla fall väldigt bra att somna till. 4 besökare (inkl Per). Men jorå, ganska fin ändå. /*Erik*

31/1 2003: Älskar dig för evigt

Bengt E ringer till mig ca 19.15 och är lite nervös. Själv sitter jag och äter en thailändsk kycklinggryta, och den var god. Filmen ej hämtad eller klippt till 21-föreställningen. Avslutar min måltid och är på Bussgods kl 19.50. Ramlar in på bion ca 20.00 och påbörjar klippningen, klar till 20.40. Filmen laddad och

klar 20.45, provkörning helt OK. 27 besökare. Allt OK. Många dröjer sig kvar upp till 15 minuter efter filmens slut och pratar om filmen. /*Yngve*

29/3 2003: Lija 4-ever

Fullsatt! Tyvärr fick vi köra en videokopia eftersom filmen inte kommit från Strömsund. Överst i bilden dök texten ”for EFA-members only” upp var 20:e minut! I övrigt acceptabel kvalitet. Bra diskussion med Maggan Winberg efteråt. Nästan alla stannade. En minnesvärd lördag på Regina skulle jag vilja säga. /*Per*

7/4 2003: Before Night Falls

Maskinisten uteblir Erik W, var är du?? Vilken tur att jag är här i alla fall tillsammans med 10 biosugna besökare! /*Elisabet*

26/9 2003: Terrorister

Premiär. Östersundaren Bosse var med i Göteborg. Han kom hit och berättade lite om sina upplevelser från kravallerna för över 40 besökare. En relativt ung publik. Intressant film tycker jag! /*Patrik & Elisabet*

12/1 2015: Mommy/Vinterdvala

15 betalande. Såg ”Vinterdvala” i söndags. Lång och långsam film. Kändes som en roman. En nutida byhövding och människorna omkring honom. Mycket aggressioner under ytan. Bra film, men inte allas teckopp. /*Magnus*

6/9 2015: Mandarinodlaren/Everything

39 betalande på Mandarinodlaren, 5 på Everything

Ingen biljettförsäljare hade skrivit upp sig. Stort TACK Lasse som körde in från Räcksjön och räddade situationen. Det hade blivit kaos med så mycket publik och godisförsäljning... /*Bengt*

6/11 2015: Bränd/Körsbärstråden

Strul med projektor i maskinrum 1. Objektivet ”lossnade”, bilden var suddig och ocenterad, delvis på duken och delvis i taket. Fick ringa riksteknikern Magnus E för hjälp. Det råd jag fick var att flytta bilden med hjälp av pilknapparna, ändra bildformat och koppla loss objektivet manuellt för att sedan sätta det tillbaka. Det löste sig. Puh! Svårt att göra utan telefonkontakt. /*Magnus*

29/1 2016: Sufrage

28 besökare på Sufrage. En man svammade under föreställningen. Han kvicknade till efter några minuter och var hyfsat närvarande. Vi inväntade ambulans och återupptog visningen efter att han tagits om hand. Skakande upplevelse, sånt här borde vi tala om och skapa någon form av ramverk för hur vi hanterar liknande situationer. */Daniel*

24/4 2016: Rita och Krokodil / Härifrån till Flåklypa

Publik 48+34. Flydda och oflydda barn såg på film. Därefter följde ett frenetiskt kakätande, omkringkutande, ritande och saftdrinkande. */Maria, Lasse, Annica och Catarina*

Antal filmer, föreställningar och publik

år	antal filmer	antal föreställningar	publiksnitt
1988:	37 filmer	79 visningar, från 19 länder	24,5/föreställning
1989:	42 filmer	73 visningar, från 17 länder	22,8/föreställning
1990:	31 filmer	62 visningar, från 13 länder	24,5/föreställning
1991:	38 filmer	77 visningar, från 12 länder	18,0/föreställning
1992:	47 filmer	130 visningar, från 21 länder	14,5/föreställning
1994:	ca 35 filmer	138 visningar	11,0/föreställning
1995:	ca 35 filmer	156 visningar	20,7/föreställning
1996:	ca 35 filmer	191 visningar	16,0/föreställning
1997:	ca 35 filmer, ca 190 visningar (Saknas bilaga med visningsstatistik)		
1998:	ca 35 filmer	198 visningar	13,5/föreställning
1999:	ca 35 filmer, ca 190 visningar (Saknas bilaga med visningsstatistik)		

år	antal filmer	antal föreställningar	publik totalt	publiksnitt
2000:	ca 35 filmer	350 visningar	4140 pers	11,6/förest
2001:	36 filmer	292 visningar	3155 pers	10,8/förest
2002:	38 filmer	295 visningar	4131 pers	14,0/förest
2003:	39 filmer	283 visningar	3691 pers	13,0/förest
2004:	41 filmer	290 visningar	3624 pers	12,5/förest
2005:	42 filmer	291 visningar	2966 pers	10,2/förest
2006:	43 filmer	319 visningar	2565 pers	8,0/förest
2007:	41 filmer	315 visningar	2413 pers	7,7/förest
2008:	38 filmer	283 visningar	2200 pers	7,8/förest

år	antal filmer	antal föreställningar	publik totalt	publiksnitt
2009:	40 filmer	293 visningar	2626 pers	9,0/förest
2010:	40 filmer	293 visningar	2419 pers	8,3/förest
2011:	40 filmer	320 visningar	2000 pers	6,3/förest
2012:	39 filmer	320 visningar	2699 pers	8,4/förest
2013:	58 filmer	322 visningar	3154 pers	9,7/förest
2014:	85 filmer	471 visningar	5088 pers ⁶	10,8/förest
2015:	115 filmer	767 visningar	6256 pers	8,2/förest
2016:	115 filmer	801 visningar	8083 pers	10,1/förest

TOTALT: 1 290 filmer och 7 789 visningstillfällen

⁶ En ökning med drygt 60%

Medlemmar

Antal medlemmar har varierat mellan ca 20 och 60 under åren som gått. Inte alla medlemmar har arbetat aktivt, men många. Att rekrytera nya aktiva medlemmar har tidvis varit ett stort problem, vilket till exempel illustreras av en formulering i verksamhetsberättelsen från 2012:

”Av de 30 medlemmarna är drygt 15 verksamma i det dagliga, det vill säga sälja biljetter och visa film. Resten sliter på sitt sätt med bland annat medlemsregistret, filmbokning, marknadsföring, ekonomi och allt annat som krävs för att en liten vacker bio som vår skall gå runt. Andra drar sitt strå till stacken på annat vis. En del av de trettio är ganska nya och har inte kommit in i verksamheten riktigt. Detta väcker samma frågor som ifjol: hur ska vi få våra ej aktiva medlemmar att vara aktiva och bidra till arbetet i föreningen och hur skall vi snabbt få med de nya? Likadant är det med frågan hur vi skall bli fler, för fler skulle vi behöva bli. Fler som säljer biljetter och kör maskin. Annars nöts vi långsamt ned och det blir en plåga att köra film eller sälja biljetter.”

1988: 17	2004: 49
1989: 25	2005: 53
1990:28	2006: 49
1991: 27	2007: 38
1992: 23	2008: 34
1994: 20	2009: 47
1995: 29	2010: 40
1996: 37	2011: 50
1997: 31	2012: 40
1998: 39	2013: 30
1999: 42	2014: 64
2000: 43	2015: 50
2001: 48	2016 .50
2002: 52	2017: 50
2003: 54	

Alla våra medlemmar⁷

Under alla år har antalet medlemmar varierat, från som minst 20 till som mest 60. Graden av aktivitet skiftar. En liten kärna drar ofta ett stort lass, en större grupp medlemmar gör insatser som maskinist/biljettförsäljare några gånger (2-4) per månad, ytterligare en grupp medlemmar är mest passiva påhejare. Att engagera fler medlemmar och skapa kontinuitet i föreningen har ofta varit en fråga för diskussion. Men trots detta har föreningen under alla 30 år lyckats hålla igång en filmverksamhet med ideella krafter. Medlemmarna är och har varit grunden i detta!

Bo-Johan Estvik	Stura Airijoki	Britt-Marie Wallberg
Catarina Lundström	Ernst Kloep	Agnets Blucher
Björn Dahlström	Marion Kloep	Annica Fallini
Fredrik Herrlander	Metta Reutersvärd	Lars Grönvik
Maria Smedskog	Anna Tansjö	Nina Bach
Karin Larsson	Svante Forsman	Lotta Blomberg
Aino Näslund	Göran Hember	Gabriella Carlsson
Annika Persson	Agneta Brolund	Erika Hillborg
Helena Östlund	Fredrik Andersson	Anna Holm
Lasse Petterson	Bengt Engdahl	Angelica Lindahl
Johan Malmgren	Eva Olsson-Noble	Christer Lundström
Lars Nordlund	Agnes Török	Ebba Rosengren
Jeff Picard	Kjell Hansen	Hans Simonen
Gunilla Blix	Sara Leijer	Maria Immerfors
Fredrik Pering	Jan Grounes	Lasse Jonsson
Birgitta Gerdefalk	Helena Eriksson	Marika Lundberg
Anki Englund	Marie Westberg	Åsa Lundqvist
Anders Frank	Mats Ternvall	Yngve Munther
Staffan Gunhede	Rose-Marie Askjung	Annelie Nyberg
Elisabeth Nilsson	Dan Persson	Björn Olofsson
Maria Svärd	Bodil Eriksson	Elisabet Olofsson
Ulf Strömsten	Marie Wallentin	Ida Olofsson
Jan-Olov Olsson	Lars Ruuth	Jan Olofsson
Anna Nilsson	Thore Forsman	Jan Olofsson
Ingrid Printz	Karin Schylberg	Pelle Brandén
Ola Hedbäck	Mats Blid	Camilla Orrhult
Eva Näsman	Jens Nilsson	Hanna Solberger
Sonja Eriksson	Mikael Malmberg	Sara Rondahl
Sally Kendall	Katarina Bromé	Lena Rastén
Ylva Eklind	Sven Carlsson	Sofia Pählsson
Katarina Hallberg	Siv Helander	Björn Oskarsson
Mikael Eivergård	Annica Nordin	Per Orvegård
Sepehr Henneh	Carin Norrby	Ludvig Orvegård

⁷ I den ordning de återfunnits i handlingarna, tyvärr ej komplett lista.

Jenny Nilsson
Peter Möller
Keith Munter
Malin Magnusson
Jonas Lubeck
Stellan Karlsson
Patrik Johansson
Niklas Högdahl
Petra Henriksson
Konstantin Goryanov
Helene Gedda
Minna Borgström
Annika Berglund
Einar Askberger
Annelie Odén Mukka
Mikael Wik
Erik Weiryd
Karin Waernebo Pettersson
Erik Sätre
Anne-Lena Stök
Gisela Ritzén
Katarina Andersson
Stefan Bergman
Gertrud Brandt
Niklas Börstell
Björn Eliasson
Ebba Elwin
Karin Eriksby
Lena Garmager
Tor Gustafsson
Ola Hanneryd
Annelie Helgesson
Mats Hellman
Martin Holmström
Solveig Röisgård
Daniel Sundqvist
Robert Singleton
Sofia Skönblad
Inger Stenberg
Klara Sundell
Malin Zillinger
Björn Odén
Jill Öhman
Yngve Munther
Morgan Windle
Caroline Radetzky
Emma Adler
Emma Andersson

Ida Andersson
Malin Holmström
Lasse Jansson
Åsa Lundqvist
Stefan Bergman
Tor Gustafsson
Lars Axelsson
Annika Berglund
Maria Broman
Petra Henriksson
Erik Hoffner
Björn Håkansson
Mona Jackson-Lundhag
Malin Johansson
Mikael Junehag
Peter Möller
Mikael Nilsson
Annelie Nordin
Helena Löfgren
Magnus Olsson
Sune Persson
Åsa Risgard
Ulrika Sjödin
Krister Sandberg
Dennis Andersson
Lars Axelsson
Anette Borglin
Henrik Estvik
Kenneth Hedin
Åsa Hedberg
Jennie Hen
Lina Kac
Anette Levander
Hanna Lindström
Helena Löfgren
Johan Malmsten
Mikael Nilsson
Charlotte Nääs
Anna Pollak
Ulla Renck-Hooper
Lars Solberger
Anna Sonntag
Eva Staffansson
Emil Thelander
John Wahl
Per Zakrisson
Björn Spejare
Per-Olov Sjödin

Antonia Savva
Harleen Sandelin
Anna Norlén
Lars-Eje Lyrefelt
Jenny Kronman
Jaana Granström
Mathias Friman
Marianne Finke
Helen Feyz
Alexandra Boije af Gennäs
Thomas Edin
Sofia Bäckman
Kristoffer Knutsson
Tomas Lodin
Agnes Nordquist
Tove Persson
Maja Persson
Viktor Strandberg
Samuel Widholm
Åsa R Palm
Fredrik Alverland
Ellen Lindgren
Anders Gustafsson
Lisa Jacobsson
Mats Mäki
Daniel Jonsson
Ann-Sofi Skoglund
Marcus Norlin
Johanna Gadd
Peter Söderberg
+ alla nuvarande medlemmar

Totalt ca 250 personer

Ordförande i föreningen:

Bo-Johan Estvik
Annica Fallini
Björn Olofsson
Ola Hanneryd
Erik Sätre
Peter Möller
Kenneth Hedin
Magnus Olsson
Marcus Norlin
Björn Håkansson

Värdet av vårt arbete

Bio Reginas visningar hade inte kunnat genomföras utan alla människor som utgör föreningen och alla som arbetar med verksamheten ideellt på sin fritid. Varje ordinarie visning på bion tar i genomsnitt två personer i anspråk: en biljettförsäljare och en maskinist. Tillsammans lägger de ned uppskattningsvis 5 timmar per visning. Till detta kommer all annan tid som medlemmar lägger ned för att verksamheten och föreningen ska fungera, t.ex. ekonomiarbete, upplärning av nya aktiva, underhåll av lokaler och utrustning, styrelsearbete, programblad, schemaläggning, filmbokning, information webbplats m m.

I Dagens Nyheter juli 2017 diskuteras de mindre biografernas överlevnad efter digitaliseringen och värdet av det ideella arbetet, med bion på Möja som exempel. Mellan 2004 och 2014 försvann över 200 biografier, nu har trenden vänt. 2016 fanns det 418 biografier i landet med sammanlagt 808 salonger, av dessa var 799 digitaliserade. Men, trots detta saknar idag ett 30-tal svenska kommuner en egen biograf. Östersund är inte en av dem.

Biografen på Möja, som drivs av Möja kulturella ungdomsrörelse (MKU), har beräknat att deras ideella arbete skulle vara värt över 150 000 kr.

Hur beräkna värdet på Folkets Bio Östersunds ideella arbete? Här får man givetvis göra en grov beräkning. Annica Fallini menade i en intervju i LT 1996 att medlemmarna lägger i snitt ca 2 timmars ideellt arbete per vecka.

Ett annat sätt är förstås att beräkna det ungefärliga antalet visningar som genomförts, tidsätta det arbetet och göra en schablon för övrigt arbete som krävs (marknadsföring; teknik; beställning och distribution av film; programverksamhet; ekonomi inklusive kassahantering, redovisning, bidragshantering m m; biografadministration inklusive inrapportering av statistik, schemaläggning m m; storsädning och underhåll av lokaler; föreningsmöten och medlemsinformation; kontakter med Folkets Bio riks osv osv.)

Under en period (2002-2016) har föreningen gjort sammanställningar av det ideella arbetet i samband med årets verksamhetsberättelse. Om man gör en schablonmässig sammanställning av den ideella tid som medlemmarna arbetat i föreningen, och antar att 1500 timmar är en rimlig summa även för de första 14 åren (1988-2001), så landar den totala arbetstiden på 46 100 arbetstimmar. En genomsnittlig årsarbetstid ligger på ca 2000 timmar/år. Detta innebär att Folkets bios medlemmar lagt ca 23 års arbete tillsammans. En imponerande summa!

1988: 1500 timmar	2003: 1500 timmar
1989: 1500 timmar	2004: 1500 timmar
1990: 1500 timmar	2005: 1500 timmar
1991: 1500 timmar	2006: 1600 timmar
1992: 1500 timmar	2007: 1300 timmar
1993: 1500 timmar	2008: 1400 timmar
1994: 1500 timmar	2009: 1500 timmar
1995: 1500 timmar	2010: 1700 timmar
1996: 1500 timmar	2011: 1700 timmar
1997: 1500 timmar	2012: 1700 timmar
1998: 1500 timmar	2013: 1700 timmar
1999: 1500 timmar	2014: 2500 timmar (flytt och inredning av ny biograf)
2000: 1500 timmar	2015: 1900 timmar
2001: 1500 timmar	2016: 1900 timmar
2002: 1700 timmar	

TOTALT: 46 100 arbetstimmar

Text: Catarina Lundström
Foto, fram: Tommy Andersson Photography
Foto, bak: Lasse Pettersson
Grafisk form: Annica Nordin
Tryck: Berndtssons Tryckeri AB, Östersund 2017.

Prästgatan
2-56

Tullgatan
8

Regina

